

Kraków
ul. św. Anny 11

Bazylika pw. św. Anny

Opis kościoła:

Jacek i Maria Łempiccy, *Święci w Polsce i ich kult w świetle historii*, Kraków 2008, str. 192.

więcej:

Anna - <http://sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/2a.html>

Parafia św. Anny była erygowana przed 1381 rokiem, istniał już kościół, spłonął on w 1407 roku, odbudował kościół Władysław Jagiełło. Po kościołach z XIV i XV w., obecny kościół kolegiacki pw. św. Anny z końca XVII w.

Jest to budowla barokowa, murowana, trzynawowa z transeptem i dwiema wieżami. W prawym ramieniu transeptu znajduje się mauzoleum św. Jana Kantego z ołtarzem w formie konfesji, z początku XVIII w., z sarkofagiem św. Jana Kantego.

Na ścianach widzimy malowidła, odnoszące się do życia i cudów Świętego:

- darowanie płaszcza żebrakowi,
- zwrócenie płaszcza św. Janowi przez Matkę Bożą.

na sklepieniu:

- cud z rozbitym dzbanem,
- św. Jan Kanta z komentarzem ewangelii św. Mateusza,
- Gloryfikacja św. Jana Kantego pośrodku sklepienia.

Ołtarz został wykonany w latach 1695-1703 w formie konfesji z czterema postaciami symbolizującymi wydziały Uniwersytetu Jagiellońskiego: Teologiczny, Prawny, Lekarski i Filozoficzny. Dźwigają one sarkofag, na którym jest inkrustowana postać Świętego. W narożnikach ołtarza, na kolumnach, stoją posągi świętych: Jana Chrzciciela, Jana Ewangelisty, Jana Chryzostoma i Jana Damasceńskiego.

W kościele znajduje się relikwiarz na głowę św. Jana Kantego fundacji profesorów Uniwersytetu Krakowskiego z 1695 roku w kształcie 8 bocznej puszką z płaskorzeźbionymi scenami z życia św. Jana Kantego:

- nocne czuwanie na modlitwie w Collegium Maius;
- napad zbójców;
- oddanie płaszcza ubogiemu;
- cud z rozbitym dzbanem;
- nawrócenie zbójców;
- wykład w Collegium Maius;
- modlitwa w celi;
- kazanie.

Jest także relikwiarz w kształcie ręki z 2 ćw. XVII wieku, oraz trzeci barokowo-klasycystyczny z XVIII/XIX wieku, który podaje się do ucałowania wiernym.

Monstrancja barokowa z 1715 r., z figurką św. Jana Kantego pod glorią.

Była toga św. Jana, którą ubierano dziekanów wydziału filozofii po wyborze. Zagięła. Była wraz z peleryną w srebrnej tece. Obecnie przechowuje się w kościele św. Anny płaszcz pielgrzymi św. Jana Kantego, z którego cząstkę osobno oprawioną noszono do chorych.

Dnia 24 grudnia 1473 roku zmarł św. Jan Kanta. Ciało jego (pochowane obok ambony) zaraz wielkimi cudami słynąć zaczęło. Mnóstwo też ludzi przybywało do kościoła św. Anny, szukając pomocy i ratunku u grobu św. Jana Kantego. Dlatego w 1537 roku zwłoki jego przełożono z drewnianej trumny do cynowej. W roku 1549 Jakub Fredel, rektor Akademii, wystawił świętemu Janowi okazały pomnik-grobowiec. Ten grobowiec po wystawieniu nowego kościoła i konfesji przeniesiono do mieszkania Świętego w Collegium Maius, gdzie się dotąd znajduje.

O kulcie św. Jana Kantego pisał Pruszc: *„Tu bowiem przy jego grobie ślepi, głuszy, chromi, wrzodowaci, chorobami różnymi ściśnięci u Pana Boga za przyczyną tego Świętego zdrowie upraszają, a opętani wolni od diabelstwa zostają”*.

Nad głównymi drzwiami kościoła na tablicy z czarnego marmuru ksiądz Piskorski, wyznaczony przez Akademię Krakowską do organizowania budowy nowego kościoła, umieścił łaciński napis, który w języku polskim brzmi:

D.O.M. Bogu Najlepszem Największemu
Anno! Matko Matki Boskiej, ten kościół wspaniały
Bogu w Trójcy Najświętszej za nas oddaj cały
W którym Ty - Panią, Jan Kanty - kościelnym
Cała tu świętość razem w związku nierozdzielny.

Boska Opatrzność wystawiła
Poświęcił JW. i Najprzewielebniejszy
X Kazimierz z Lubna Lubieński,
Z Bożej i Apostolskiej łaski biskup Heraklejski,
Sufragan i Administrator Krakowski. A.D. 1703

Kościół św. Anny pozostał miejscem szczególnego kultu św. Jana Kantego. Proszą o jego wstawiennictwo i pomoc studenci i profesorowie.

Obrazy w kościele:

1. Misericordia Domini z Matką Boską, gotycki z 2 tercji w. XV, wg tradycji własność św. Jana Kantego;
2. Wizja św. Jana Kantego, ofiarowany w 1691 r. przez Macieja Tretera, z wyrytym nazwiskiem "Poninski" i datą 1778, na blasze, restaurowany w 1912 r. oraz w 1945r.;
3. Wizja św. Jana Kantego;
4. Ekstaza św. Jana Kantego, w rokokowym obramieniu w formie ołtarzyka;
5. Wizja św. Jana Kantego ze scenami z jego życia w narożnikach, z w. XVII;
6. Cykl (siedem) obrazów mal. w 1767 r. przez Jana Neyderfera z okazji kanonizacji św. Jana Kantego, a przedstawiających dokonane przezeń cudowne uzdrowienia: Sebastiana Luzarka, Antoniego Oleksowicza, Teresy Chylińskiej, Marianny Gawlickiej, Jadwigi Paskówny, Tomasza Szreniawskiego;
7. Ekstaza św. Jana Kantego, w. XVIII.

Popiersie św. Jana Kantego z marmuru karraryjskiego, 1875 r., sygn. Fr. Wyspiański.

Rysunek piórkiem przedstawiający pochód z okazji kanonizacji św. Jana Kantego w 1775 r.

W zakrystii: Obraz Wizja św. Jana Kantego, z XVIII/XIX w., na blasze, kopia obrazu z 1691 r.

Zdjęcia: Jan Nitecki

Uzupełnienie Jana Niteckiego z września 2019 r.

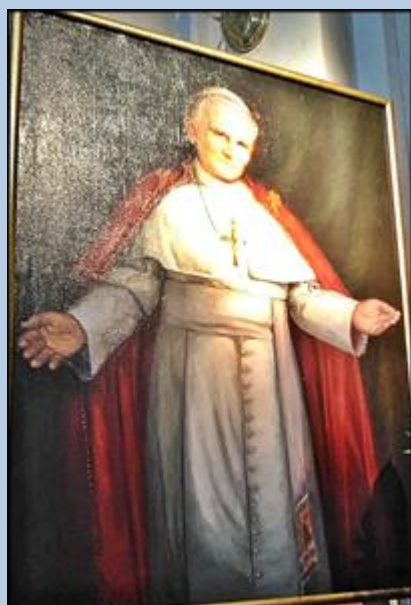
+1911 GRÓB +1988
SLAUGA BPP JANA PIETRASZKI
POD TYM OLTARZEM

zdjęcia: Jan Nitecki